

KRANES KONDITORI

Ivrig lyttende følger fru
Krane (Eva Lunde), frk.
Sønstegård (Gerd Jørgen-
sen) og frk. Larsen
(Ragnhild Sølvsberg) med i
hva som skjer mellom
Katinka (Gerdi Schjelde-
rup) og Stivhatten (Alan
Edwall) inne på Privaten.

KRANES KONDITORI

Etter Cora Sandels roman

Dramatisert av Helge Krog

I programmet:

Den skapende trang	side	4
Cora Sandel og «Kranes konditori»	»	6
«Reservetrønderen» Allan	»	14
Om scenografien	»	20
Våre skuespillere	»	22

 Trøndelag teater

Administrasjon:

Kjell Stormoen	teatersjef
Kjell Hagan	økonomisjef
Knut Jensen	produksjonsleder
Ola Moum	teatersekretær
Tove Dahle	salgssekretær
Johan Jensen	informasjonssekretær

Styre:

Svend Hokstad (formann)
Elsa Skjerven
Kaare J. Tapper
Ida Yttri
Bodil Skjånes Dugstad
Harald Brenna
Finn Erlandsen

*Rønnaug Alten som
Katinka Stordal og Erik
Hell som Stivhatten i
Astrid Henning-Jensens
film fra 1950.*

Den skapende trang

— Rønnaug Alten, er «Kranes konditori» hva du vil kalle et «typisk kvinnestykke» eller har det dimensjoner som sprenger de begrensinger som ligger i en slik betegnelse?

— I sin alminnelighet kan man si at den striden som raser i stykket står mellom miljøet og outsidersen, — mellom Jantelovens nidkjære voktere og mennesket som ikke nøyer seg med det konvensjonelle borgerlige mønster som sitt livsinnhold. Men for meg er Katinkas problem mer spesielt. Hun har en ubendig trang til å skape. Men hennes skapende evner druknes og kveles i kampen og kavet for å klare tilværelsens påtrengende praktiske krav, — ubetalte regninger, husstell, oppvask, osv.

Altså kvinnesak?

Både og. Problemet kan eksistere for begge kjønn, men det er som oftest mest aktuelt for kvinner. Betegnelsen «kvinnestykke» er derfor for snevert. Hungeren etter frihet, etter å leve et fullverdig liv med utfoldelse av alle de evner man eier og har — jo, det er nok behov det er vanskeligere å få tilfredsstilt for kvinner enn for menn.

— Du har gjennom film, teater og fjernsyn så å si blitt den personifiserte Katinka Stordal. Er det vanskelig å nærme seg stoffet på en ny og

fri måte når man til de grader selv er knyttet til og assosiert med «Kranes konditori»?

— Ja, det har ikke vært helt enkelt, men møtet med nye skuespillerpersonligheter har gitt mange ting en ny vri. Hver ny konstellasjon av skuespillere bør jo egentlig skape noe annet enn det som var før.

— Et par ord om stykkets aktualitet i dag, og dets tilknytning til Tromsø hvor du forøvrig selv er født?

— Selvfølgelig er konflikten i «Kranes konditori» aktuell i dag som den alltid vil være og på et hvilket som helst sted. Men det er som om tonen i stykket hører hjemme nordpå og i en noe fjernere tid.

— Hvordan går det Katinka etter at teppet er falt?

Jeg tror Katinka kommer styrket ut av krisen — at barna, særlig Borghild, er modnet på den og kommer sin mor nærmere.

Jeg vil gjerne til slutt sitere noe den finske forfatterinnen Hagar Olsson skrev i en artikkel like etter krigen. Den hadde tittelen «Cora Sandel och friheten»:

«Man behøver inte pressa Kranes hedervärda konditori på någon långsökt symbolik för att komma underfund med att det är fråga om et tragisk satir som visar oss hur vår civilisation ser ut inuti och hur hjälplösa och til undergång dömda alle mänskliga värden är i det andliga klimat som nu råder i världen».

J.

Rønnaug Alten under prøvene på «Kranes konditori».

Cora Sandel og Kranes Konditori

Cora Sandel er romanforfatter og novellist, ikke dramatiker, men de to siste romanene hennes er begge blitt dramatisert — **Kranes konditori** (1946) for scenen, **Kjøp ikke Dondi** (1958) for Radioteatret. Dette er ingen tilfeldighet. De står begge dramaet nær i form, og kunne relativt lett føres over til et annet medium. Romanene har som undertittel «Interiør med figurer» — handlingen spiller seg ut innenfor ett og samme rom, tiden er komprimert til et

par døgn og stoffet formidles for en stor del gjennom replikker. Alt dette peker mot den dramatiske form. Allerede i enkelte anmeldelser av romanen ble mulighetene for dramatisering nevnt. Helge Krog fikk oppdraget, og med Hans Jacob Nilsen som iscenesetter hadde stykket premiere på Det Norske Teatret høsten 1946 med Tordis Maurstad i hovedrollen som Katinka Stordal. Cora Sandels roman er delt inn i to «billeder», og begge har konditoriet som ytre ramme. Helge Krogs scene-versjon har derimot tre

akter. Den andre akten, som foregår hjemme hos Stivhatten, har Helge Krog skrevet. I romanen ligger perspektivet altså konsekvent i konditoret — hos fru Krane, Sønstegård og Larsen. Når Katinka og Stivhatten i slutten av første bilde forlater konditoret, kommer de også utenfor disse iakttakernes rekkevidde. Litt sladder og litt rykter om det som skal ha foregått hos Stivhatten har de snappet opp, og dette materialet bygger da Helge Krog videre på i sin akt.

Kranes konditori ble en stor teatersuksess. Den 27.11. -46 kunne Nationen skrive om «Femti røde lykker på Kranes konditori». Vinteren 1947 satte Den Nationale Scene i Bergen opp stykket, Trøndelag Teater fulgte etter våren 1948 og Rogaland Teater i 1950. Også i de andre nordiske land gjorde Kranes konditori lykke. «Dramaten» i Stockholm var først ute, allerede året etter Norges-premierer, og så fulgte Danmark og Finland. Kranes konditori skapte røre også av helt andre årsaker i 1946. Det viste seg nemlig at det eksisterte et Kranes konditori også utenfor Cora Sandels dikterverden — det eksisterte lys levende i Tromsø by! At dette var et helt annet konditori enn Cora Sandels, kunne jo ikke helt bøte på denne arbeidsulykken. Men da Cora Sandel besøkte Tromsø og Kranes konditori sommeren 1950, var alt vendt til det beste både for konditoret og for henne.

Cora Sandel levde sin ungdom i Tromsø, eller på Tromsø som hun selv konsekvent skriver. Hun ble født i Kristiania i 1880, men i begynnelsen av 1890-årene flyttet familien Fabricius til Tromsø — der faren var utnevnt til krigskommissær og sjef for sjøstyrkene i Tromsø stift. Sara Fabricius, som er hennes borgerlige navn, bodde i Tromsø til hun i 25-årsalderen dro til Paris for å bli malerinne. Det ble hun ikke, men hun ble i Frankrike i hele femten år. Fra 1921 og fram til sin død i 1973 bodde hun i Sverige, bare avbrutt av kortere Norges-opphold.

Cora Sandel forlot sin ungdoms by, men i sin diktning er hun trofast mot den. Hennes dikteriske fantasi og skaperkraft er knyttet til den nordnorske småbyen. Det er et forunderlig faktum dette at Cora Sandel langt ut i 1950-årene sitter borte i Uppsala og dikter sine romanpersoner inn i et nordnorsk småbymiljø som hun nesten ikke har hatt fysisk kontakt med på femti år. Men dette miljøet har blitt hennes dikterverden. Det sier seg selv at det

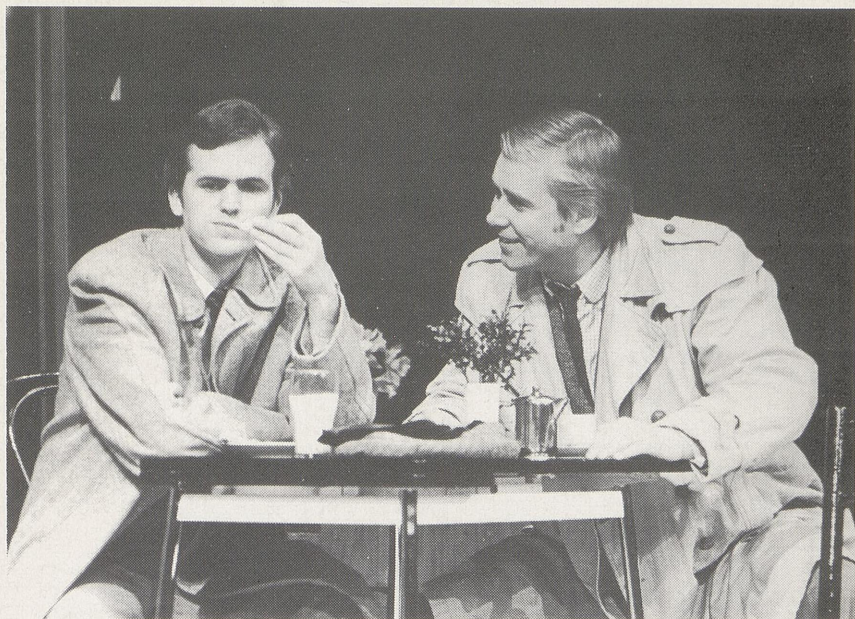
Fra konditoriet: Fra
venstre fru Settem (Ma
Rosnes Reitan), Gudrun
Buck (Helga Wendelborg)
Godtfred Buck (Leif
Jacobsen), fru Berg (Anne
Krigsvoll) og fru Fosness
(Kine Bendixen). (Alle
fotos er fra prøvene).

ikke er snakk om virkelighetens Tromsø, selv om denne byen er det konkrete utgangspunktet. Cora Sandel har diktet et rikt erfaringsmateriale inn i småbyen «Tromsø». I den lange tidsavstanden har de spredte og tilfeldige inntrykk og opplevelser bunnfelt seg i viten og innsikt. Og Cora Sandels viten er knyttet til det problematiske forholdet mellom individ og samfunn. Hennes samfunn, hennes konsentrat av verden, er småbyen i Nord-Norge. For Cora Sandel er dette en hard og besk virkelighet. Her utkjemper sandel-mennesket sin kamp mot en overmakt som har helt andre verdinormer og helt andre kampmidler enn det selv. For enkelte kan det være snakk om noe så avansert som å realisere seg selv, for andre er det et spørsmål om å overleve. I Kranes konditori får vi se denne dramatiske kampen spille seg ut på scenen. Kanskje vil det vise seg at spørsmålet om å virkeliggjøre noen av sine krav som kvinne, som mor og som kunstner/sydame og spørsmålet om å overleve er ett og det samme i dette tilfellet?

I Cora Sandels diktning unnslipper ingen av hovedpersonene denne kampen. Den unge Alberte trodde konflikten var bundet til «Tromsø», men hun tok den også med til Paris. Også den unge Borghild i Kranes konditori drømmer om å unnslippe. Mens radioen spiller valsen Illusjon, spør hun: «Jeg undres på hvor langt de kommer — — ? (...) Ja, de i de moderne stykkene. De går alltid til slutt. Jeg går nå, sier de. Ofte har jeg undret på, hvordan de greide seg, når de var gått. De kan jo ikke bo nordpå ialfall, de må ikke ta hurtigruten. En må ha minst femogsytti kroner. Og for det kommer en bare til Trondheim».

Denne jordnære og vemodig-ironiske kommentaren kan også anvendes på Katinkas opprør. Også hun sier: Jeg går nå. Så får publikum spørre seg om hennes marsj tilbake betyr resignasjon eller forståelse for at hun ennå har en meningsfull oppgave i hjemmet.

Steinar Gimnes

Øverst:

Jørgen Stordal (Bjørn Fougner) møter sin far, byggmester Peder Stordal (Jakob Margido Esp).

Nederst:

Arne Reitan som Lydersen og Gørli Mathisen som Elise Gjør.

KRANES KONDITORI

Etter Cora Sandels roman
Dramatisert av Helge Krog

Regissør : Rønnaug Alten
Scenograf : Alistair Powell
Regiassistent : Rolf Daleng

Scenemester : Audun Solbu
Lysmester : Bjørn Høyem
Inspisient : Geir Nergaard
Lyd : Jan E. Indergaard
Sufflør : Ells-Beth Sjøbakk
Rekvisitør : Gerd Berntsen
Frisør : Jenny Krogstad

Språkkonsulent : Knut Enoksen

Kulisser og kostymer er produsert i teatrets egne verksteder.

Fotos til program og plakat: Roar Øhlander
Programredaksjon: Johan O. Jensen
Ansvarlig utgiver: Kjell Stormoen

Premiere: 22. februar

EN PAUSE

Roller:

Fru Krane		: Eva Lunde
Frk. Sønstegård	} serverings- damer	: Gerd Jørgensen
Frk. Larsen		: Ragnhild Sølvberg
Fru Katinka Stordal, sydame		: Gerdi Schjelderup
Stivhatten, bryggesjauer		: Allan Edwall (gjest)
Fru Konstanse Breien		: Hege Rohde
Peder Stordal, byggmester, gift med Katinka, lever med Elise Gjør		: Jakob Margido Esp
Jørgen Stordal, Katinka og Peders sønn		: Bjørn Fougner
Godtfred Buck, sakfører		: Leif Jacobsen
Fru Gudrun Buck		: Helga Wendelborg
Fru Berg		: Anne Krigsvoll
Fru Settem		: Ma Rosnes Reitan
Fru Fosness		: Kine Bendixen
Justus Gjør, journalist		: Jens Bolling
Elise Gjør, skilt fra Justus Gjør		: Gørli Mathisen
Lydersen, farmasøyt		: Arne Reitan
Borghild Stordal, Katinkas datter		: Kirsti Grundvig
Marie Torsen, syerske hos Katinka		: Inger Worren

Statister

Allan Edwall utenfor
Trøndelag Teater (Foto:
Johan O. Jensen).

«Reservetrønderen» Allan

Allan Edwall, forfatter, regissør og skuespiller, hva fikk deg til Trondheim for å spille Stivhatten i «Kranes Konditori»? Selv har du — om ikke akkurat geografisk, så iallefall i overført betydning — vært en reisende i livet, snart her, snart der. Føler du deg i slekt med en skikkelse som Stivhatten?

Ja. Og jeg tror at de fleste kjenner slektskap med ham.

Føler du deg også «medtatt av livet» slik Helge Krog omtaler Stivhatten i sin dramatisering?

Nei. De slag jeg har fått av livet har bare gjort meg godt.

Du er av opprinnelse jämte, du har bodd det meste av ditt liv på Söder i Stockholm. Hva føler du deg mest som, storbymenneske eller tilhørende bondesamfunnet?

Jeg har lett for å finne meg til rette hvor jeg så kommer. Etter en måneds tid her i Trondheim, kjenner jeg meg som trønder. Kanskje har det

gått ekstra lett å kjenne seg hjemme her etter som jeg, som sagt, er jãmte og altså en slags «reservetrønder». Dessuten har jeg litt norsk blod i årene. Min morfar, Johan August Muus kom fra Oslo.

Du har selv sagt at hverdagen og hverdagsmennesket betyr mye for deg. Hva legger du i det?

Hverdag og hverdagsmennesker betyr arbeid og møte med arbeidskamerater. Det er det som gir tilværelsen innhold, forutsatt at man arbeider med noe meningsfylt. Trøndelag Teater er fullt av begavede og ambisiøse mennesker som jeg lærer mye av, og som kanskje også lærer noe av meg. Det er de hardt arbeidende hverdagsmennesker som holder samfunnet oppe og jeg elsker dem like mye som jeg syns dårlig om folk som lever på andres arbeid.

Ditt eget stykke «Morn'a Gary» som du senere skal sette opp her på Trøndelag Teater for turné og Teaterloftet, handler også om hverdagsmennesker. Hvordan vil du i noen få setninger karakterisere dette stykket?

Jeg skrev «Morn'a Gary» fordi vi mangler dramatisk framstilling av det såkalte velferds-samfunnets mennesker. Hovedpersonen, Gary, er et typisk produkt av dette samfunnet. En av-

*Stivhatten (Allan Edwall),
Katinka (Gerdi Schjelderup)
og Konstanse Breien
(Hege Rohde).*

Inger Worren som Marie Torsen.

ideologisert produsent og konsument. En mann som gjør sin jobb uten å spørre etter arbeidets mening. Etter min mening en tragikomisk og farlig figur.

I midten av 60-tallet var du leder for en gruppe skuespillere på Scala-teatern i Stockholm. Hvorfor forlot du denne gruppen?

Gruppen ble dannet av institusjonsskuespillere fra Dramaten og Stockholms Stadsteater. Den hadde samme administrasjon som en annen fri gruppe som nå spiller på Scala. Vi oppløste gruppen og gikk tilbake til institusjonsteatrene da administrasjonen (Sandrewkonsernet) ville bruke vår goodwill til å presse staten på skattemidler. Det var i sin tid en liten skandale og vakte stor oppsikt i pressen: Men det er snart femten år siden og glemt og begravet, gudskjelov.

På Scala skapte dere en nærmest epokegjørende revy-stil. Hva syns du selv om dagens revy-nivå i Skandinavia?

Revyformen har store muligheter og alle teatermennesker føler seg fristet av den. Den ligger nær det opprinnelige teater gjennom den direkte publikumskontakten, gjennom farten, gleden, sinnet, ironien, satiren, men det er en stygt mishandlet kunstform, og jeg blir som oftest bare bedrøvet i ansiktet når jeg ser revy nå til dags.

På Dramaten har du fart ut og inn av ensemblet nærmest som en jo-jo. Etter Trondheimsoppholdet vender du tilbake til Dramaten for åttende gang. Er det en form for hat-kjærlighetsforhold du har til dette teatret?

Ja, det er akkurat som du sier. Jeg elsker det teatret og jeg hater det. Jeg er «oppvokst» der, gikk på skole der. Jeg elsker alt det man vet og kan der, og jeg hater den aldeles lammende autoriteten som rår der.

Soldat Svejk er kanskje din mest kjente rolle fra Dramaten. Hvorfor det, — tror du selv?

Svejk er akkurat som Stivhatten, en mann fra folkedypet med den enkle manns klokhet, humor og manglende respekt for øvrigheten. Det er slike mennesker som gir en håp for framtiden.

Hva er teatret for deg? Og hva vil du at det skal være for andre mennesker?

Når man går ut fra teatret skal man være litt klokere enn da man gikk inn.

Du har skrevet tre romaner, radiodramatikk og fått dine stykker oppført på scener både i Sverige, Finland og Norge. Hva vil du med ditt forfatterskap?

Jeg begynte å skrive lyrikk og prosa allerede i femtenårsalderen. Årsaken var et primitivt behov overfor andre å uttrykke hva jeg følte og syntes, hva jeg anså å være vakkert og stygt, dumt og morsomt. Pluss en følelsesbetonet formuleringsglede og en posjon ærgjerrighet. Hva jeg vil? Det samme som jeg vil med teater. For meg er det å være skuespiller og forfatter to sider av samme sak.

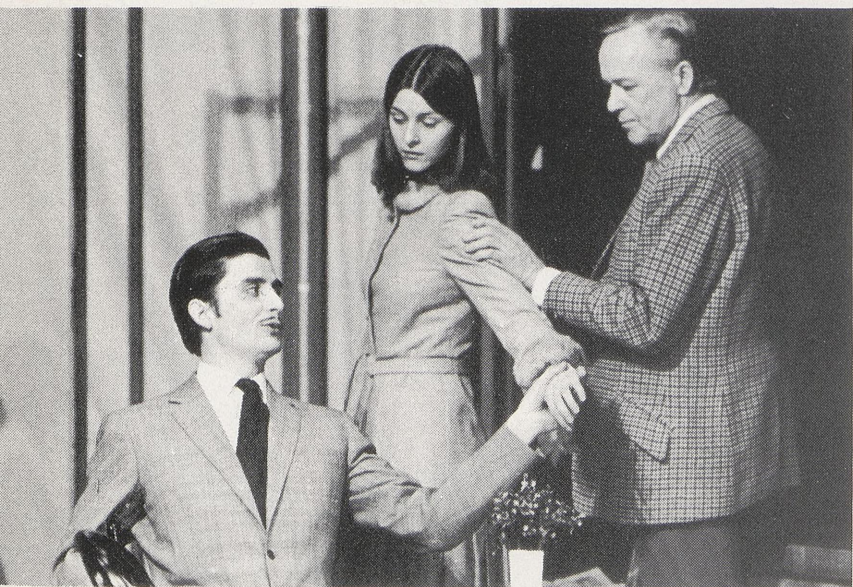
I nordisk sammenheng er du mest kjent fra din egen TV-serie «Engelen», som Karlsson i «Hemsøborna» og som Emils pappa i Emil i Lønneberga-filmene. Syns du eksponeringen av disse tre skikkelsene i forhold til de mange andre sider ved din virksomhet yter deg rettferdighet?

Jeg vet ikke. Jeg har lagt merke til at de ulike figurer jeg framstiller, opptrer omtrent likedan. Troligvis er jeg som de menneskene du der nevner, men jeg vet ikke sikkert. Jeg er i det hele tatt ikke sikker på mitt «jeg», hverken som kunstner eller menneske.

En gang spurte jeg den store forfatteren Vilhelm Moberg: Hvorfor skriver du ikke din selvbiografi? Han svarte: — Jeg mangler kunnskaper om emnet.

J.

Arne Reitan som
Lydersen, Kirsti Grundvig
som Borghild Stordal og
Jens Bolling som Justus
Gjør.

«Zorba» vårens musical

Av budsjettmessige grunner må vi la Cole Porter's «Kiss me Kate» gå ut som siste forestilling denne sesong. I stedet vil vi spille en annen kjent musical, «Zorba» av Joseph Stein, John Kander og Fred Ebb. Denne musicalen er tidligere spilt bl.a. på Det Norske Teatret.

Regissør og scenograf for vårens musical blir fortsatt henholdsvis Rolf Daleng og Alistair Powell. «Zorba» får premiere omkring 12. mai.

Alistair Powell, teatrets faste scenograf, som med dette gjør sin fjerde oppsetning inneværende sesong, redegjør her for sine tanker med scenografien til «Kranes konditori» og de problemer han har stått overfor.

Om scenografien

Bortsett fra de rent estetiske kvaliteter, representerer «Kranes konditori» et stort problem når det kommer til spørsmålet om sceneløsning. Stykket krever ikke bare en stor scene, men opprinnelig forutsatte Helge Krogs dramatisering også bruken av dreiescene for at man skulle kunne skifte mellom konditoriets to deler. Personlig følte jeg at dette måtte virke irriterende både for publikum og for skuespillerne.

Så etter samtaler med regissøren, etter en masse tegning og forkasting av ideer, bestemte vi oss for å nærme oss hele produksjonen fra en mer abstrakt eller psykologisk synsvinkel: Småby-menneskene i «Kranes konditori» lever i et slags boks-innenfor-boks-system, — samfunnet setter snevre rammer for hva som er tillatt og hva som ikke er tillatt. 2: Både Katinka og Stivhatten er de som står utenfor. Begge forsøker de å flykte fra disse forholdene.

3. a: Så hvorfor ikke bygge hele konditoriet opp av «bokser»? Men fordi så mye bevegelse må bli «sett», hvorfor ikke bare bruke rammene og ingenting annet? 3.b: Da jeg som scenograf er sterkt opptatt av struktur og form — følte jeg at det skulle være strukturelle forskjeller i konditoriets to rom. I det ene rommet kaldt metall, aluminium, svart og hvitt, kjølige flis og glass — det hele uttrykk både for 30-årenes «funktis»-stil og småby-omgivelsenes kulde. I Privaten har vi brukt lødige brun-toner, tre-farver og gyldent i den hensikt å skape varme rundt de to utenforstående som hadde funnet et tilfluktssted her. I annen akt har vi ved hjelp av lavt avstemte farger forsøkt å beholde varmen fra Privaten, samtidig som bruken av trematerialer og tjærepapp er ment å skape en abstrakt, embryonisk tilstand.

Den samme slags balanse — den samme varmen — har vi forsøkt å beholde i Katinka og Stivhattens kostymer, nesten alt i lavstemte «naturlige» farger — mer en antydning av 30-årene enn en understreking av hva som var aktuell mote. Alt dette for at skuespillerne kan stå fritt uten noen slags påtrengende dekor og kostymeringer, for at man skal kunne konsentrere seg om det talte ord og ikke den understreking av realisme slik man finner det i film og fjernsyn.

Alt for ofte blir skuespillerne druknet i «et hav av dekor». Mer og mer blir jeg opptatt av å eliminere og bare la det essensielle stå igjen. Det sier seg selv at det ikke alltid er mulig. Mye avhenger også av instruktørens meninger og av det stykket man skal arbeide med.

Alistair Powell

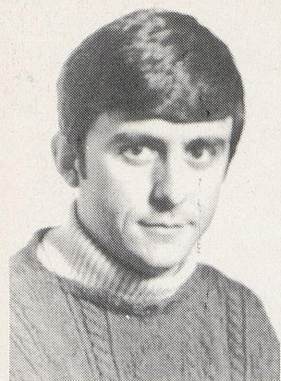
Arne Reitan

er også født i Oslo, nærmere bestemt den våren «freden brøt løs». Men det vil sikkert varme trønderske hjerter å vite at han samme sommer ble døpt i Ålen hvorfra faderlig opphav stammer. (Uforlignelig trønderdialekt i «Bør Børson» og som Falkberget — oppleser i radio skyldes derfor at Arne har vært smart nok til å bruke sin far som språkkonsulent).

Oppveksten i hovedstaden ble preget av teater. Arne var barneskuespiller på Folketeatret og Oslo Nye i årene 55—62, og sang også inn julesanger på plate sammen med Olavsguttene. (Serious sang er fortsatt en av hans store interesser.)

I gymnastiden rådde foreldre — forbud mot teater, men ved russerevyen i 1965 var det ingen som kunne hindre ham i å bli både revy-sjef og en av gjennomgangsfigurene på scenen. Hardt revyarbeid over lang tid resulterte i at han sovnet under eksamen i norsk stil. Det førte igjen til stryk i faget og et ekstra skoleår. Etter det dro han på jordomseiling et års tid. Så ble det studentrevy i 1968, militærtjeneste, befalsutdanning, og for levebrødet skyld, salgs-bransjen hvor han etter eget utsagn «holdt ut» til omkring årsskiftet 69/70. Da hadde han allerede startet prøver på Oslo Nye. Det ble flere jobber der, og høsten 1970 sa han farvel til en solid inntekt for å bli elev ved Trøndelag Teater etter tilbud fra Arne Aas. Men etter hva han selv sier har han ikke angret. En enestående lærerik tid syns han han hadde med den erfarne teatermannen Sveinn Einarsson under prøvene på «Kristenrøkt under jøkulen» der Arne spilte den unge teologen Ombi. For de fleste vil Arne Reitan være mest kjent fra tittelrollen i «Erasmus Montanus» og fra den mannlige hovedrollen i «Maskespill» på Teaterloftet. Lærerikt syns han også det var å jobbe som regiassistent under Kenneth Tillson («Kjøpmannen i Venedig»).

Ellers er Arne sterkt opptatt av kontakten med barn og med skole. Fra hans yngre år ligger barneteater hans hjerte nær, og forestillinger som «Klaban Klovn» og «Knutsen og Ludvigsen» har gitt ham fine opplevelser. Han har ikke bare besøkt mange skoler, men med sin lille «trønder-kabaret» har han også vært mye rundt i foreninger, lag og institusjoner av forskjellig slag.

Gerdi Schjelderup

som spiller Katinka Stordal i «Kranes konditori» er født i Oslo 10/8 1934. I gymnastiden våknet lysten til å bli skuespiller, og etter artium ble hun tatt opp ved Royal Academy of Dramatic Art (RADA) i London hvor hun gikk i to år.

Etter at hun kom tilbake til Norge var hun med på å starte Studiescenen, en selvfinansiert gruppe som spilte på små steder hvor Riksteatret ikke hadde forestillinger. Etter det fikk hun tilbud om å begynne på Trøndelag Teater hvor hun i første omgang var i tre sesonger. Deretter fulgte fem sesonger på Rogaland Teater før hun igjen tok engasjement på Trøndelag Teater hvor hun siden har vært.

— I forhold til mange andre kvinner på min alder har jeg vært heldig og fått mange store roller i såvel lystspill som tragedier, og innenfor det klassiske og det moderne repertoar, sier Gerdi. Fra Stavangertiden vil hun særlig nevne Katharina i «Troll kan temmes», Martha i «Hvem er redd for Virginia Wolff» — for da ikke å nevne Gunvor Smikkstugun i «Trost i tak-lampa», smiler Gerdi. Men det fineste var kanskje likevel Rosalinde i «As you like it», muligens fordi hun i en alder av 33 fikk sin første romantiske ungpikerolle, men mest fordi hun fikk oppleve en så fremragende instruktør som polske Krystyna Skuszanka.

— Her i Trondheim er det også blitt mest seriøse roller?

— Ja, det er blitt til det, men jeg er også glad i å få folk til å le.

Fra årene på Trøndelag Teater vil hun naturlig nok trekke fram Josie Hogan i «Måne for misfarne» som en fantastisk rolle. Agnes i «Brand» vil hun gjerne også nevne, og «Buss på by'n» og «Press på by'n» har hun opplevd som meningsfulle oppgaver.

— Katinka Stordal?

— En stor oppgave. Jeg føler et sterkt slektskap med Katinka, skjønt det gjør vel de fleste kvinner. Som eneforsørgende mor og yrkeskvinne gjennom en årrekke kjenner jeg også rent personlig mange av problemene til den kvinnen jeg her skal framstille. Jeg har selv følt hvor tøft det kan være, — jeg har kjent hennes maktesløshet og oppgitthet og hennes trang til opprør, sier Gerdi Schjelderup.

